

SCI-CONF.COM.UA

EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 17-19, 2020**

**BARCELONA
2020**

EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Barcelona, Spain

17-19 May 2020

Barcelona, Spain

2020

UDC 001.1

BBK 35

The 5th International scientific and practical conference “Eurasian scientific congress” (May 17-19, 2020) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2020. 788 p.

ISBN 978-84-15927-31-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Eurasian scientific congress. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Montserrat Martin-Baranera, Autonomous University of Barcelona, Spain
Goran Kutnjak, University of Rijeka, Croatia
Janusz Lyko, Wroclaw University of Economics, Poland
Peter Joehnk, Helmholtz - Zentrum Dresden, Germany
Zhelio Hristozov, VUZF University, Bulgaria
Marta Somoza, University of Barcelona, Spain
Toma Sorin, University of Bucharest, Romania

Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic
Miguel Navas-Fernandez, Natural Sciences Museum of Barcelona, Spain
Aleksander Aristovnik, University of Ljubljana, Slovenia
Efstathios Dimitriadi, Kavala Institute of Technology, Greece
Luis M. Plaza, Universidad Complutense de Madrid, Spain

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: barca@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Barca Academy Publishing ®

©2020 Authors of the articles

SOCIOLOGICAL SCIENCES

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ПОЛЬСЬКОМУ І УКРАЇНСЬКОМУ ВИМІРІ. СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Кісла Ганна Олександрівна

к. ф. н., професор
Національний педагогічний університет
ім. М.П.Драгоманова
м. Київ, Україна

Вступ. Сучасна соціальна реальність, яка є об'єктом соціологічного теоретизування і об'єктом емпіричних досліджень, передбачає вивчення багатьох напрямків розвитку або реформування певного суспільства. Особливе місце в цьому процесі займає феномен ідентичності. Вчені європейських країн одноставно визнають ступінь впливу ідентичності на розвиток і функціонування суспільства.

Соціокультурна модернізація, будучи імплікативною для будь-якого суспільства, націлена на формування загальної громадянської ідентичності як ресурсу розвитку. Але так склалося, що сьогодні в українській державі цивільних і політичних підстав недостатньо для необхідної національно-державному співтовариству соціальної солідарності. Консолідація національно-державного співтовариства на основі громадянської ідентичності виявляється найважливішим джерелом мотивації розвитку країни.

Для наукової справедливості відзначимо, останнє десятиліття міжнародне наукове співтовариство переживало, як пише англійський соціолог Зігмунд Бауман: «Справжній вибух інтересу до концепції ідентичності. Мабуть, жоден інший аспект нашого життя не приваблює зараз такої уваги філософів, соціологів і психологів. Справа не в тому, що дослідження ідентичності стають сьогодні незалежною і розвиненою галуззю знань. Відбувається щось більше, і можна сказати, що ідентичність стає призмою, через яку розглядаються,

оцінюються і вивчаються багато важливих рис сучасного життя»[1]. Це твердження З.Бауман по-перше, пояснює соціальне замовлення в польському і українському суспільстві на дослідження ідентичності. По-друге визначає стратегію наукового пошуку для вивчення, оцінювання та прогнозування сучасних подій в Польщі і Україні.

Мета. Для плідного аналізу стану національної ідентичності в Україні ми звернулися до порівняльного аналізу з станом національної ідентичності в Польщі.

Матеріали і методи.

Аналіз досліджень феномену ідентичності польськими соціологами є певною мірою симетричним українським дослідженням але має свою специфіку. Вона полягає в тому, що науковці ставлять питання «Що таке національна ідентичність? Чи є явище, відоме як строго європейська ідентичність? Які детермінанти польської національної ідентичності? Чи є зв'язок між польською та європейською ідентичністю? З яким визначенням поляки більше ототожнюються? Де закінчується Європа? Чи є європейська ідентичність всього лише штучним продуктом Європейського Союзу, міжнародною організацією, яка прагне об'єднати свої держави-члени, або ідеєю - продуктом європейського суспільства? [2].

Набуття Польщею статусу країні Європейського Союзу вплинуло на дослідження ідентичності і поставило питання протиріччя європейської ідентичності і національної польської ідентичності. Польський соціолог Роберт Швед пише про існуючий дискурс в польській соціології: як відноситься до розуміння нації, як: природної або добровільної спільності [3].

Польські соціологи на підставі своїх досліджень роблять висновок, що усі останні роки польська національна ідентичність займає центральне положення в структурі польської колективної ідентичності, що підтверджується результатами опитувань, проведених протягом 10 років:

Динаміка презентації ідентичності польським населенням

Criterion	1988	1998	2008	2018
Feeling Polish	95	95	94	91
Speaking Polish	91	94	95	92
Polish citizenship	82	84	81	87
At least one Polish parent	81	79	79	84
Knowledge of Polish culture and history	79	86	86	88
Sharing Polish customs	78	82	79	87
Permanent residence in Poland	66	70	69	74
Being born in Poland	63	63	59	74
Special services to Poland	52	53	45	60
Being a Catholic	45	45	43	58

Source: E. Nowicka and S. Łodziński, *U progu otwartego świata. Poczucie polskości i nastawienie Polaków wobec cudzoziemców w latach 1988–1998* (At the threshold of an open world. Polish self-identification and Polish attitudes towards foreigners in 1988–1998), (Kraków: Nomos, 2001), p. 61. [4]

Дослідження А. Висоцького показують, що в 1998-2018 рр. найбільш значущими критеріями польськості були «почуття польського» і «говоріння по польськи», які більше 90% респондентів регулярно оцінювали як «дуже важливі» або «важливі». Група критеріїв, обраних другими за важливістю (78-86%), включала «знання польської культури та історії», «польське громадянство», «хоча б один польський батько» і «наявність польських звичаїв». Особливо важливо відзначити відносно низьку частку варіантів, які обирають «народитися в Польщі» (близько 60%), і особливо «бути католиком», що займають нижню позицію у всіх трьох опитуваннях (43-45%), що, здавалося б, суперечило стереотипу «поляк католики». Результати показують домінування повністю суб'єктивного критерію польськості (тобто національної самоідентифікації: «почуття польського»), відносно високу значимість культурних і загальноприйнятих критеріїв (знання польської мови, культури та історії) і помірковану позицію ті, які призначені або вроджені [5].

Аналіз досліджень феномену ідентичності українськими соціологами.

Досвід дослідження ідентичності вітчизняними соціологами свідчить про інтерес українських вчених до з'ясування сутності феномену ідентичності, його

трактуванні з позицій різних суспільних наук і наукових парадигм, зв'язку стану ідентифікаційних процесів з процесами соціальної трансформації, інтеграції суспільства, інституційними та соціокультурними змінами. Висвітленню цих проблем присвячені роботи В.Євтух., А.Ручкі, Н.Черниш, Л.Хіжняк, Л. Сокурянської, А. Мусієздов, М.Шульга [6].

В українській соціології поширена дефініція громадянської (національної) ідентичності: громадянська ідентичності це усвідомлення людиною своєї приналежності до спільноти громадян певної держави [7]. Громадянська ідентичність це ототожнення людиною статусу громадянина як свого особистого статусу: я громадянин держави. Громадянська ідентичність це прийняття себе представником українського народу. Високий рівень презентації громадянської ідентичності є умовою єдності суспільства. Формування громадянської ідентичності є для України дуже актуалізованою. У структурі ідентичностей українських громадян (box of identity) громадянська ідентичність займає домінуючу позицію.

Українськи соціологи приходять до висновку, що є ознаки того, що громадянська ідентичність укріплюється за рахунок етнонаціональної. Відмічається тренд, який показує, що етнічні, російськомовні руські все більш відчують себе українцями [7]. Соціологи Центру соціально-політичних досліджень ім. О.Розумкова ставили завдання у експертному опитуванні з'ясувати, як громадська думка діагностує стан ідентичності в українському суспільстві: ідентичність вже сформувалась чи формується. На думку 7% експертів, спільна для всіх громадян загальнонаціональна – громадська ідентичність в українському суспільстві вже сформувалася, 13% вважають, що цей процес не відбувається зовсім і 77% експертів вважають, що процес формування загальнонаціональної ідентичності громадян України триває [7].

Порівняльний аналіз стану симетрії актуальності проблеми ідентичності для польського і українського суспільства можна діагностувати за допомогою аналізу маркерів національної ідентичності.

Результати.

Маркери ідентичності польської соціології:

- історична територія розглядається як батьківщина,
- загальна історична пам'ять,
- міфи загального походження,
- загальна масова культура,
- загальні права та обов'язки членів спільноті [5].

Маркери ідентичності української соціології:

- історична територія, що розглядається як батьківщина,
- спільні цінності та погляди на життя,
- спільні проблеми та потреба в об'єднанні зусиль для їх подолання,
- спільна державна мова, культура, традиції українського народу,
- необхідність захисту від спільного ворога,
- спільне минуле, історія співжиття в єдиній державі [8].

Симетрія польських і українських маркерів ідентичності:

- історична територія, що розглядається як батьківщина,
- спільна історична пам'ять,
- загальні міфи загального походження,
- спільна державна мова, культура, традиції.

Методики вимірювання презентації ідентичності.

Для більш плідного вивчення презентованої теми можна звернутися до аналізу методів вимірювання ідентичності.

Предметом аналізу були методики Інституту соціології НАН України та Українського центру політичних і економічних досліджень ім.О.Розумкова, Fundacja Centrum Badań Opinii Społecznej - CBOS - Польського Фонду вивчення громадської думки), The International Social Survey Programme ISSP - Міжнародної програми соціальних досліджень.

Українська методика

«Ким ви себе вважаєте?»

Жителем села, району або міста.

Жителем регіону (області чи кількох областей).

Громадянином України.

Представником свого етносу, нації.

Громадянином колишнього Радянського Союзу.

Громадянином Європи.

Громадянином світу [8].

Польська методика

Я поляк.

Я жінка / чоловік.

Я людина.

Я член моєї релігійної громади.

(Наприклад, я католик, протестант).

Я член мого регіонального співтовариства,

(Наприклад, я - Гураль (горяни), Ślązak (силезский)).

Я громадянин світу.

Я європеєць [4].

Методика The International Social Survey Programme ISSP

Люди, що належать до однієї нації.

Люди, що живуть на одній території.

Люди, які мають один і той же мова.

Люди з однаковим віком.

Люди, які дотримуються тієї ж віри.

Люди, що мають одну і ту ж професію.

Люди однієї статі.

Люди, що належать до одного соціального класу [9].

Висновки. Проведений порівняльний аналіз дозволяє зробити висновки, що польське і українське суспільство відрізняються у стратегіях розвитку ідентичності. Польське суспільство оберігається можливого «розчинення» національної ідентичності у якби домінуючій європейської і тому актуалізує тиражування національної ідентичності. Українське суспільство має стратегію

інтенсивного формування національної ідентичності для консолідації суспільства у складні часи свого розвитку.

Література

1. Bauman, Zygmunt. *Identity: Conversations with Benedetto Vecchi* (Themes for the 21st Century Series), Polity Press, Cambridge, 2004. Stuart Hall, 'New ethnicities', *ICA Documents* 7, London, 1988, p. 27. Цит. по Lawrence Grossberg, *We Gotta Get Out of This Place: Popular Conservatism and Postmodern Culture*, London: Routledge, 1992, p. 47.

2. Patrycja Rotuska. *Analiza UE.org Polska tożsamość narodowa a tożsamość europejska w jednoczącej się Europie – analiza zależności*. UniaEuropejska.org".2016.

3. Jorj Fridman, Robert Shved *Tożsamość europejska versus tożsamość narodowa? Transformacja tożsamości zbiorowych w UE* A b s t r a k t Niniejszy tekst przedstawia ... nowy kontekst jej analizy – kontekst pluralizmu i zmiany, przez co tożsamość rozumiana jest Struktura narodowa i kwestie narodowe w nowej Europie.|...https://www.academia.edu/.../Tożsamość_europejska_versus_tożsa. . 2014.

4. E. Nowicka and S. Łodziński, *U progu otwartego świata. Poczucie polskości i nastawienie Polaków wobec cudzoziemców w latach 1988–1998* (At the threshold of an open world. Polish self-identification and Polish attitudes towards foreigners in 1988–1998), (Kraków: Nomos, 2001), p. 61.

5. Артур Высоцкий, *Глобализация и кризис национальных идентичностей? Случай польского общества*, [w:] „Naukowi Zapiski Nacjonalnowo Uniwersytetu <<Ostrozka Akademia>>. Serija <<Kulturologija>>” Wipusk 17. Materiali IX Miżnarodnoj naukowej konferenciji „Problemy kulturnoj identycznosti w sytuacji sučasnowo dialogu kultur” (20-21 trawnia 2016 roku, Ostrog), Wydawnictwo: Nacjonalnowo Uniwersytetu <<Ostrozka Akademia>>, Ostrog (Ostróg, Ukraina) 2016, s. 171-189. (ISBN 978-966-2254-07-2)

6 В.Евтух. *Этносоциология: перспективы применения*. Социология: теория, методы, маркетинг, 2000, 2, стр. 20-25 А Ручка. *Соціокультурні ідентичності в контексті глобалізаційних перетворень*. Культура–суспільство–особистість: навч. посібник.–К.: Інститут соціології ..., 2006. Н. Черныш. *Вариации на тему идентичности для социокультурного оркестра* /, О. Ровенчак // Социология: теория, методы, маркетинг. — 2007. — № 1. — С. 33-49. А.Мусиездов. *Проблематика городской идентичности в социологической классике*. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна '2013, № Шульга Н.А. *Этническая самоидентификация личности*. - К., 1996. Шульга Н.А.Л. Сокурянська. *Молодіжна політика: проблеми та перспективи* . Громадянська ідентичність сучасного українського студентства: чинники конструювання. Харків, 2015

7. Основні засади та шляхи формування спільної ідентичності громадян України. Електронний ресурс: http://razumkov.org.ua/images/Material_Conference/2017_04_12_ident/2017-Identi-3.pdf

8. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін*. Випуск 1 (15), Т. 1 / Головні редактори д.екон.н. В.М.Ворона, д.соціол.н. М.О.Шульга. – Київ. Інститут соціології НАН України, 2014. – 650

9. <http://www.issp.org/about-issp/publications/>